

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

28. juni 2024

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 207 (Alm. del) af 11. april 2024

Spørgsmål

Vil ministeren beregne effekten på det offentlige provenu, arbejdsudbud og BNP af ”Dansk Folkepartis 2030-plan – Markante velfærdsloft og skattelettelser til danskerne”, marts 2024?

Svar

Der er foretaget en vurdering af virkningen på den offentlige saldo, strukturel beskæftigelse og BNP af de enkelte forslag i Dansk Folkepartis 2030-plan *Markante velfærdsloft og skattelettelser til danskerne* fra marts 2024, jf. tabel 1.

Det skal bemærkes, at en række af forslagene i Dansk Folkepartis 2030-plan ikke er beskrevet i høj nok detaljegrad til, at Finansministeriets kan foretage en egentlig vurdering af forslagernes virkning, herunder på strukturel beskæftigelse og BNP. Det er således ikke muligt at foretage en samlet vurdering af udspillet konsekvenser for de offentlige finanser, arbejdsudbud og strukturelt BNP.

Initiativerne i planen er vurderet enkeltvis, men det bemærkes, at omlægninger og initiativer i den foreslåede størrelsesorden vil kunne have væsentlige samspilseffekter, som der ikke er taget højde for.

Endeligt bemærkes det, at der i Dansk Folkepartis 2030-plan er taget afsæt i de finanspolitiske rammer fra den mellemfristede fremskrivning *2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2027*, august 2023. Det bemærkes, at Finansministeriet i den mellemfristede fremskrivning *Opdateret mellemfristet forløb* fra maj 2024 bl.a. har opdateret opgørelsen af det finanspolitiske råderum inden for saldomålet på -0,5 pct. af BNP i 2030.

Tabel 1

Vurdering af virkning på provenu, arbejdsudbud og BNP som følge af de enkelte tiltag i Dansk Folkepartis 2030-plan *Markante velfærdsloft og skattelettelser til danskerne*

	Saldovirkning efter tilbageløb og adfærd (mia. kr., 2024-niveau)	Virkning på strukturel beskæftigelse (antal fuldtidsbeskæftigede)	Virkning på BNP (mia. kr., 2024-niveau)	Bemærkning
Forslag til prioriteter				
Forøgelse af penionstillæg (1.000 kr. skattefrit ved fuldt tilæg)	-6,1	-0	-0,0	Det er antaget, at det skattefrie beløb gives til alle folkepensionister, der modtager folkepensionens pensionstillæg. Størrelsen på det skattefrie beløb antages at afhænge af civilstand således, at enlige pensionister, der i dag modtager det fulde pensionstillæg, kan modtage 12.000 kr. skattefrit om året, mens gifte/samlevende skattefrit kan modtage 6.000 kr. om året. Folkepensionister, der modtager et reduceret pensionstillæg, antages at modtage et tilsvarende reduceret skattefrit beløb. Initiativet vurderes at have en begrænset negativ virkning på beskæftigelse og BNP herunder som følge af, at personer over folkepensionsalderen forventes at arbejde mindre.
Lempelse af arbejdsevnekrav i seniorpensionsordningen (fra 15 timer til 18 timer)	-0,4	-1.000	-1,1	Virkningerne er opgjort som den gennemsnitlige virkning fra 2030 til 2035, idet de årlige virkninger varierer som følge af forhøjelsen af folkepensionsalderen i 2030. Det kan bemærkes, at den anførte saldo-virkning er på niveau med de tidligere reformskøn i forbindelse med <i>Aftale om en ny ret til tidlig pension</i> trods disse var angivet i 2020-niveau. Det afspejler at skønnene efterfølgende er justeret en smule som følge af opdaterede regneprincipper, der er baseret på et bedre empirisk grundlag, herunder den observerede tilgang til seniorpension efter gældende regler. Dansk Folkeparti har i deres plan angivet en saldo-virkning på -0,5 mia. kr. med henvisning til svar på FIU 50. Afgivelsen til de anførte -0,4 skal ses i sammenhæng med, at saldo-virkningerne i Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 50 (Alm. del) af 9. november 2023 er afrundet til nærmeste ¼ mia. kr.
Udvidelse af seniorpræmie (60.000 kr. ved 3. år efter folkepensionsalderen)	-0,4	250	0,3	Med <i>Aftale om reform af personskat</i> blev seniorpræmien første år efter folkepensionsalderen hævet til ca. 60.900 kr. (2024-niveau) fra 2029. Derfor er det forudsat, at tiltaget indebærer en fastholdelse af førsteårspræmien på ca. 60.900 kr. (2024-niveau) og en forhøjelse af andet- og tredjeårspræmien til 60.000 kr. (2024-niveau). Virkningerne er opgjort som den gennemsnitlige virkning fra 2030 til 2035, idet de årlige virkninger varierer som følge af forhøjelsen af folkepensionsalderen i 2030. Når der skønnes en lavere saldo-virkning, end Dansk Folkeparti har lagt til grund i deres 2030-plan, skal det ses i lyset af, at Dansk Folkepartis skøn er baseret på et BEU-svar, hvor seniorpræmien er hævet til 60.000 kr. i 2023-niveau. Når der forhøjes til 60.000 kr. i 2024-niveau, bliver forhøjelsen mindre og dermed reduceres saldo-virkningen forbundet med forhøjelsen.
Ældreudspil	-6,5	-	-	Det fremgår ikke konkrete initiativer af Dansk Folkepartis 2030-plan. Det er derfor lagt til grund, at udspillet vil have en saldo-virkning svarende til, hvad der fremgår af Dansk Folkepartis 2030-plan. Det bemærkes, at det desuden står skrevet, at udspillet skal håndtere udfordringer ved overgangen fra førtidspension til folkepension, men at der nævnes ikke nogen konkrete initiativer.
Prioritering af væksten i det demografiske træk	-20%	-	-	Der er angivet den akkumulerede vækst i det demografiske fra 2023 til 2030 i 2024-priser. Det bemærkes, at der tages afsæt i Finansministeriets seneste opgørelse fra <i>Opdateret</i>

Tabel 1

Vurdering af virkning på provenu, arbejdsudbud og BNP som følge af de enkelte tiltag i Dansk Folkepartis 2030-plan *Markante velfærdsloft og skattelettelser til danskerne*

	Saldovirkning efter tilbageløb og adfærd (mia. kr., 2024-niveau)	Virkning på strukturel beskæftigelse (antal fuldtidsbeskæftigede)	Virkning på BNP (mia. kr., 2024-niveau)	Bemærkning
				<i>mellemfristet forløb</i> , maj 2024, hvor den skønnede virkning af den supplerende beløbsordning er indregnet.
Sundhedsudspil	-10,0	-	-	Der fremgår ikke konkrete initiativer. Det er derfor lagt til grund, at udspillet vil have en saldvirkning svarende til, hvad der fremgår af Dansk Folkepartis 2030-plan.
Løft af erhvervsuddannelser	-1,0	-	-	Det er forudsat, at bevillingerne til erhvervsuddannelserne løftes med 1,0 mia. kr. Der fremgår ikke konkrete initiativer. Det er derfor lagt til grund, at forslaget vil have en saldvirkning svarende til, hvad der fremgår af Dansk Folkepartis 2030-plan.
Midler til landdistrikter og øer	-0,5	-	-	Der fremgår ikke konkrete initiativer. Det er derfor lagt til grund, at udspillet vil have en saldvirkning svarende til, hvad der fremgår af Dansk Folkepartis 2030-plan. Virkningen på den offentlige saldo efter tilbageløb og adfærd (og strukturel beskæftigelse og BNP) vil afhænge af den konkrete udmøntning.
Lønloft til offentlige ansatte	-5,0	-	-	Det bemærkes, at det i trepartsaftalen om løft af løn og arbejdsvilkår i den offentlige velfærd er aftalt, at parterne i aftalen er enige om, at der ikke igen aftales lønforbedringer uden om overenskomstsyste
Genindførelse af store bededag som helligdag	-3,1	-8.500	-9,7	Det bemærkes, at de opgjorte virkninger er under forudsætning af, at den afledte virkning på de satsregulerede indkomstoverførsler neutraliseres. Dvs. at der parallelt med indførelsen af en helligdag gennemføres en diskretionær forhøjelse af de satsregulerede indkomstoverførsler, der modsvarer det fald i reguleringen af overførslerne, som den reducerede arbejdstid ellers ville give anledning til, <i>jf. nærmere i Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 234 (Alm. del) af 30. maj 2024</i> . Desuden er virkningen opgjort efter afledte øgede udgifter til dagpasning og sygedagpenge.
Løft af forsvarsudgifterne til 2 pct. af BNP fra 2024	-16,5	-	-	Saldovirkningen (i 2024-priser) afspejler både den forudsatte råderumsfinansiering af den økonomiske ramme i forsvarsforliget og samtidig også den afledte rentevirkning af løft af Ukraine-fonden i 2025-2027 samt yderligere løft af den økonomiske ramme i forsvarsforliget i 2028-2029, der begge håndteres uden modgående finansiering, <i>jf. regeringens 2030-plan</i> .
Midler til grænsekontrol	-0,3	-	-	Der fremgår ikke konkrete initiativer. Det er derfor lagt til grund, at udspillet vil have en saldvirkning svarende til, hvad der fremgår af Dansk Folkepartis 2030-plan.
Midler til politi	-1,5	-	-	Der fremgår ikke konkrete initiativer. Det er derfor lagt til grund, at udspillet vil have en saldvirkning svarende til, hvad der fremgår af Dansk Folkepartis 2030-plan.
Midler til kriminalforsorgen	-1,0	-	-	Der fremgår ikke konkrete initiativer. Det er derfor lagt til grund, at udspillet vil have en saldvirkning svarende til, hvad der fremgår af Dansk Folkepartis 2030-plan.
Kystbeskyttelsespulje	-1,0	-	-	Der fremgår ikke konkrete initiativer. Det er derfor lagt til grund, at udspillet vil have en saldvirkning svarende til, hvad der fremgår af Dansk Folkepartis 2030-plan.
Nødhjælpapulje	-2,5	-	-	Dansk Folkeparti foreslår, at den nuværende udviklingsbistand afskaffes og erstattes af en nødhjælpapulje. Udviklingsbistanden udgør 23,3 mia. kr. i 2024. Dansk Folkeparti lægger op til at afsætte 2,5 mia. kr. til en nødhjælpapulje. Der fremgår ikke konkrete initiativer. Det er derfor lagt til grund, at udspillet vil have en saldvirkning svarende til, hvad der fremgår af Dansk Folkepartis 2030-plan.

Tabel 1

Vurdering af virkning på provenu, arbejdsudbud og BNP som følge af de enkelte tiltag i Dansk Folkepartis 2030-plan *Markante velfærdsloft og skattelettelser til danskerne*

	Saldovirkning efter tilbageløb og adfærd (mia. kr., 2024-niveau)	Virkning på strukturel beskæftigelse (antal fuldtidsbeskæftigede)	Virkning på BNP (mia. kr., 2024-niveau)	Bemærkning
Fjernelse af bo- og gaveafgift	-4,9	-	-	Med <i>Aftale om reform af personskat</i> fra december 2023 forhøjes bundgrænsen for boafgift, ligesom tillægsboafgiften for søskende afskaffes. Der er taget højde herfor i provenuskønnet. En afskaffelse af bo- og gaveafgiften skønnes ikke at have effekter på strukturelt BNP og arbejdsudbud.
Håndværkerfradrag på 50.000 kr.	-1,1	200	0,3 ¹	Et sådant fradrag skønnes med betydelig usikkerhed skønnes at medføre et årligt mindreprovenu på ca. 1,1 mia. kr. samt at hæve arbejdsudbuddet med ca. 200 personer.
Familiefradrag på 2.500 kr. pr. måned pr. barn (ved tre børn eller flere)	-6,4	-2.000	-1,7 ¹	Det skønnes, at ca. 800.000 personer har tre eller flere børn, hvoraf mindst ét af børnene er hjemmeboende. I alt skønnes der at skulle gives fradrag for ca. 400.000 børn. Der er beregningsteknisk indregnet adfærd i form af en reduktion af arbejdsudbuddet svarende til virkningen af en forhøjelse af personfradraget.
Lettelse af registreringsafgift (forhøjelse af beløbsgrænse til 260.000 kr. og nedsættelse af sats under beløbsgrænsen til 70 pct.)	-3,1	2.150	3,5	Dansk Folkeparti foreslår at lempe registreringsafgiften ved at forhøje beløbsgrænsen for 150 pct.-satsen fra 218.000 til 260.000 kr. (2024-niveau) samt sænke den mellemste sats fra 85 pct. til 70 pct. Det bemærkes, at der er en afvigelse i resultaterne sammenlignet med SAU 255, som Dansk Folkeparti refererer til. Dette skyldes, at SAU 255 er beregnet på baggrund af det faktiske 2022-bilsalg, mens denne besvarelse er beregnet på baggrund af det faktiske 2023-bilsalg.
Afskaffelse af flyafgift fra <i>Grøn luftfart i Danmark</i> , december 2023	-1,2	100	0,3	Flyafgiften introduceres i 2025 og er fuldt indfaset i 2030. Skønnene er angivet som virkningen i 2030. BNP-virkningen afspejler effekten af den skønnede, afledte ændring i lønsummen som følge af ændringen i arbejdsudbuddet inkl. virkningen af automatisk tilbageløb via moms og afgifter og ændret forbrugsadfærd.
Skattefri elevløn (hvis opstart inden man fylder 25 år)	-1,5	-	-	Beregningerne tager udgangspunkt i årselever på erhvervsuddannelserne og udbetalt løn. Det bemærkes, at der er lagt en række antagelser til grund i opgørelsen af elevløn, hvorfor den estimerede saldvirkning er forbundet med betydelig usikkerhed. Det antages, at justeringen ikke vil påvirke de studerendes beskæftigelsesomfang. Tilsvarende er der ikke indregnet afledte adfærdsvirkninger i form af øget uddannelsesaktivitet, hvilket skal ses i sammenhæng med, at der ikke vurderes at være tilstrækkeligt grundlag for at skønne over virkningen. Det samme er lagt til grund i <i>Svar på Skatteudvalgets spørgsmål nr. 146 (Alm. del) af 1. december 2023</i> , hvor der også udelukkende skønnes over saldvirkningen ved at gøre lønnet praktik og skole skattefri på pædagog- og tømreruddannelsen. Det bemærkes, at Dansk Folkeparti har afsat 2,5 mia. kr. til formålet baseret på en beregning foretaget af CEPOS. Da Finansministeriet ikke umiddelbart har adgang til de beregningsantagelser, der ligger til grund for CEPOSs opgørelse, er det ikke muligt at redegøre nærmere for forskellen.
Iværksætterstrategi	-1,0	-	-	Der fremgår ikke konkrete initiativer. Det er derfor lagt til grund, at udspillet vil have en saldvirkning svarende til, hvad der fremgår af Dansk Folkepartis 2030-plan, men virkningen på saldoen efter tilbageløb og adfærd samt strukturel beskæftigelse og BNP vil afhænge af det konkrete udspil.

Tabel 1

Vurdering af virkning på provenu, arbejdsudbud og BNP som følge af de enkelte tiltag i Dansk Folkepartis 2030-plan *Markante velfærdsloft og skattelettelser til danskerne*

	Saldovirkning efter tilbageløb og adfærd (mia. kr., 2024-niveau)	Virkning på strukturel beskæftigelse (antal fuldtidsbeskæftigede)	Virkning på BNP (mia. kr., 2024-niveau)	Bemærkning
Hjemmepasningsfradrag (for børn i alderen 1-3 år svarende til gennemsnitlige kommunale omkostning ved vuggestuepladser)	-0,5	-1.550	-1,7 ¹	Da fradraget gives til den forælder, som har en arbejdsindkomst, og som derfor ikke passer barnet, forudsættes det, at kun samlevende forældre vil have gavn af ordningen. Dertil er skønnet behæftet med betydelig usikkerhed, da der ikke er emperi, som kan belyse hvor mange af de ca. 155.000 forældrepar med dansk statsborgerskab samt børn i alderen 1-3 år, der vil benytte sig af fradraget. Det antages beregningsteknisk at 1 pct. af forældreparrene, foruden dem, der i forvejen er hjemmegående, vil anvende fradraget.
Yderligere prioriteter	-4,7	-	-	Den endelige virkning på den offentlige saldo efter tilbageløb og adfærd (og strukturel beskæftigelse og BNP) vil afhænge af, hvilke konkrete initiativer, som vil blive gennemført, men som ikke fremgår af Dansk Folkepartis 2030-plan. Det er dog til illustration forudsat, at prioriteterne vil have en saldvirkning svarende til, hvad der fremgår af Dansk Folkepartis 2030-plan.
Forslag til finansiering af prioriteter				
Besparelser på administration og ledelse	15,0	-	-	<u>Staten:</u> En fastsættelse af udgiftsniveauet på administrative årsværk og ledere til 2011-niveau vil indebære en reduktion af udgifterne på ca. 15,0 mia. kr. i forhold til udgifterne til administrative årsværk og ledere i 2023. Det svarer til ca. 23.600 årsværk ^{2) 3)} . <u>Kommuner og regioner:</u> Grundlaget for beregningen er uklar, og det er derfor ikke muligt at beregne en konkret virkning. Det bemærkes dog, at de 3 mia. kr., som regeringen vil reducere i administration både vedrører den kommunale og regionale administration.
Reform af beskæftigelsesindsatsen	3,0	-	-	Det fremgår af Dansk Folkepartis 2030-plan, at jobcentre skal reformeres, og at der afventes ekspertgruppens for fremtidens beskæftigelsesindsats. Samtidig angives, at der findes 3 mia. kr. ved reformen, ligesom der henvises til kommissoriet for ekspertgruppens arbejde. Der lægges således til grund på baggrund af kommissoriet, at der tilvejebringes et provenu på 3,0 mia. kr. i 2030 uden at svække den strukturelle beskæftigelse. Virkningen på saldoen efter tilbageløb og adfærd (og strukturel beskæftigelse og BNP) vil afhænge af de konkrete tiltag i reformen.
Midler fra sanering af erhvervsstøtte	1,0	-	-	Det fremgår ikke, hvilke erhvervsstøtteordninger, som Dansk Folkeparti ønsker at sanere. Det er derfor lagt til grund, at udspillet vil have en saldvirkning svarende til hvad, der fremgår af Dansk Folkepartis 2030-plan, men det bemærkes, at virkningen på saldoen efter tilbageløb og adfærd samt på strukturel beskæftigelse og BNP vil afhænge af den konkrete sanering.
Afskaffelse af udviklingsbistand	23,3	-	-	Dansk Folkeparti foreslår, at den nuværende udviklingsbistand afskaffes og erstattes af en nødhjælpspulje. Udviklingsbistanden udgør 23,3 mia. kr. i 2024.
Omlægning til lånebaseret SU på kandidatuddannelser	1,7	-	-	Virkningen er opgjort efter skat og tilbageløb. Der henvises til <i>Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 116 (Alm. del) af 23. januar 2024</i> for en uddybning af beregningsforudsætninger.

Tabel 1

Vurdering af virkning på provenu, arbejdsudbud og BNP som følge af de enkelte tiltag i Dansk Folkepartis 2030-plan *Markante velfærdsloft og skattelettelser til danskerne*

	Saldovirkning efter tilbageløb og adfærd (mia. kr., 2024-niveau)	Virkning på strukturel beskæftigelse (antal fuldtidsbeskæftigede)	Virkning på BNP (mia. kr., 2024-niveau)	Bemærkning
Tilbagerulning af lettelser af topskat fra <i>Reform af personskat</i> , december 2023	1,8	-3.150	-4,1	Dansk Folkeparti foreslår at tilbagerulle lettelser af topskat, hvilket også indebærer en fjernelse af den besluttede mellemskat. Der er skønnet med udgangspunkt i dette.
Besparelser på integrationsprojekter	0,3	-	-	Det er på det foreliggende grundlag ikke muligt at opgøre de samlede udgifter til integrationsindsatser, og der er således alene foretaget en vurdering af ikke-lovpligtige integrationsindsatseres virkning på den offentlige saldo. På baggrund af Regeringen og KL's afdækning af omfanget af og udgifter til ikke-lovpligtige integrationsindsatser i kommunerne estimeres det, at kommunerne i 2019 (2022-pl) anvendte ca. 350 mio. kr. på ikke-lovpligtige integrationsindsatser, og havde indtægter for ca. 68 mio. kr. (2022-pl). Således er nettoudgiften ca. 282 mio. kr. (2022-pl). Estimeret medregner ikke evt. privat finansiering.
Besparelser på Danmarks Radios budgetramme	0,8	-	-	Dansk Folkeparti foreslår, at den nuværende ramme afsat til Danmarks Radio nedjusteres med 800 mio. kr. årligt. Det vil som udgangspunkt indebære en tilsvarende forbedring af den offentlige saldo. Det bemærkes dog, at DRs økonomiske ramme følger af Medieaftale for 2023-2026 og Dansk Folkeparti anfører ikke, hvordan besparelsen konkret ville skulle implementeres.
Annullere luftfartsinvesteringer fra <i>Grøn luftfart i Danmark</i> , december 2023	0,6	-	-	Det forudsættes, at der med annullering af luftfartsinvesteringer fra <i>Grøn luftfart i Danmark</i> henvises til følgende initiativer: Grøn indenrigsluftfart, tiltag til lufthavne og øvrig ramme til luftfarten. Saldovirkning er angivet i 2030. Det bemærkes, at en annullering af luftfartsinvesteringer vil medføre en øget CO ₂ -udledning.

- 1): Den opgjorte BNP-virkning afspejler den isolerede effekt af de skønnede, afledte ændringer i lønsummen som følge af ændringer i arbejdsudbuddet. Det vil sige ekskl. virkningen af automatisk tilbageløb.
- 2): Datagrundlaget udgøres af tal fra Statens BI-ISOLA for 4. kvartal i hvert år. ISOLA-databasen omfatter personer, som er ansat på en statslig overenskomst. Opgørelsen af årsværk er lavet pba. løn- og personalestatistikken i ISOLA. Opgørelsen er baseret på et standard lønbegreb, således at uregelmæssige tillæg og over-/merarbejde udelades. Yderligere er ansatte med under 8 løntimer om ugen udeladt af opgørelsen. I opgørelsen er der ikke taget højde for, at der i perioden kan være opgaver (og dermed årsværk), der er omrokeret mellem staten og andre sektorer. Der anvendes Danmarks Statistiks DISCO-fagklassifikationer til at klassificere administrative årsværk i ISOLA. Opgørelsen er skønnsbaseret med udgangspunkt i beskrivelserne af fagklassifikationerne. Opgørelsen medtager administrative medarbejdere og alle ledere. Opgørelsen tager udgangspunkt i lønudgifterne til administrativt ansatte. Øvrige udgifter forbundet med årsværk er ikke inkluderet, herunder overhead mv. (køb af computer, husleje mv.). Lønudgifterne er reguleret til 2024-niveau med udgangspunkt i lønreguleringsprocenten i staten fra Medarbejder- og Kompetencestyrelsen (<https://medst.dk/arbejdsomraader/hr/loen-og-ansattelse/reguleringsprocent-i-staten/>).
- 3): Antallet af årsværk er udregnet beregningsteknisk ved at sammenholde lønudgifter til administrativt ansatte og antallet af administrativt ansatte i 2023 (2024-niveau).

Kilde: *Opdateret mellemfristet forløb*, maj 2024, Skatteministeriet og egne beregninger.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister